

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ

ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້

ເລກທີ 0538/ກປ

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ 09/02/2011

ຂໍ້ຕົກລົງຂອງລັດຖະມົນຕີ

ວ່າດ້ວຍມາດຕະຖານກະສິກຳທີ່ດີກ່ຽວກັບການຈັດການດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ

- ອີງຕາມກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ກະສິກຳ ສະບັບເລກທີ 01/98 ສພຊ, ລົງວັນທີ 10 ຕຸລາ 1998;
- ອີງຕາມດໍາລັດຂອງ ນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ສະບັບເລກທີ 148/ນຍ, ລົງວັນທີ 10 ພຶດສະພາ 2007 ວ່າດ້ວຍ ການຈັດຕັ້ງ ແລະ ເຄື່ອນໄຫວຂອງ ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້;
- ອີງຕາມໜັງສືສະເໜີ ຂອງກົມປູກຝັງ ສະບັບເລກທີ 1176/ກປຝ, ລົງວັນທີ 09 ພະຈິກ 2010.

ໝວດທີ I

ບົດບັນຍັດທົ່ວໄປ

ມາດຕາ 1. ຈຸດປະສົງ

ຂໍ້ຕົກລົງສະບັບນີ້ວາງອອກ ເພື່ອເປັນເຄື່ອງມືໃນການຄຸ້ມຄອງການຜະລິດ ພຶດຕິກ-ໝາກໄມ້ລົດ ຕາມມາດຕະຖານກະສິກຳ ທີ່ດີກ່ຽວກັບການຈັດການດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ເພື່ອອະນຸລັກ ແລະ ຮັກສາສະພາບແວດລ້ອມຢູ່ໃນ ແລະ ນອກສະຖານທີ່ຜະລິດກະສິກຳ.

ມາດຕາ 2. ມາດຕະຖານກະສິກຳທີ່ດີ ກ່ຽວກັບການຈັດການດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ

ມາດຕະຖານກະສິກຳທີ່ດີ ກ່ຽວກັບການຈັດການດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມຂອງ ສປປລາວ ແມ່ນໄດ້ພັດທະນາຂຶ້ນບົນພື້ນຖານ ມາດຕະຖານການກະສິກຳທີ່ດີ ຂອງອາຊຽນ, ຊຶ່ງກວມເອົາຂໍ້ກຳນົດຕ່າງໆທີ່ຜູ້ຜະລິດ ແລະ ຜູ້ປະກອບການຕ້ອງປະຕິບັດ ເພື່ອອະນຸລັກ ແລະ ຮັກສາສະພາບແວດລ້ອມຢູ່ໃນ ແລະ ນອກສະຖານທີ່ການຜະລິດ.

ມາດຕາ 3. ອະທິບາຍຄຳສັບ

ຄຳສັບຕ່າງໆທີ່ໃຊ້ໃນຂໍ້ຕົກລົງສະບັບນີ້ ມີຄວາມໝາຍດັ່ງນີ້:

1. **ມາດຕະຖານໝາຍເຖິງ:** ການກຳນົດຄຸນລັກສະນະສະເພາະ ຂອງຜະລິດຕະພັນ, ສິນຄ້າ, ການບໍລິການ, ຂະບວນການ, ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະອື່ນໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຄຸນນະພາບ;
2. **ການຜະລິດກະສິກຳທີ່ດີ (Good Agriculture Practice "GAP") ໝາຍເຖິງ:** ການນຳໃຊ້ວິທີການເພື່ອປ້ອງກັນ ຫຼື ຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງ ທີ່ເປັນອັນຕະລາຍອາດເກີດຂຶ້ນ ໃນລະຫວ່າງການຜະລິດ, ການເກັບກຽວ ແລະ ຫຼັງການເກັບກຽວ;
3. **ໂຄງສ້າງເຄຫາສະຖານໝາຍເຖິງ:** ສະຖານທີ່ປູກສ້າງ, ໂຮງເຮືອນ, ສະຖານທີ່ຜະລິດ, ເກັບມ້ຽນ, ປຸງແຕ່ງ ແລະ ຫຸ້ມຫໍ່ຜົນຜະລິດ;
4. **ສານເຄມີໝາຍເຖິງ:** ຜຸ່ນເຄມີ, ຢາປາບສັດຕູພືດ, ຢາຂ້າຫຍ້າ, ຮໍໂມນ, ສານເຄືອບຜິວ ແລະ ແຮ່ທາດບຳລຸງດິນ;
5. **ເຄມີອື່ນໆໝາຍເຖິງ:** ນ້ຳມັນເຊື້ອໄຟ, ນ້ຳມັນເຄື່ອງ ແລະສິ່ງອື່ນໆ;
6. **ທາດອາຫານບຳລຸງດິນ (Soil Additives) ໝາຍເຖິງ:** ແຮ່ທາດຕ່າງໆ: ເຫຼັກ, ມັງການ, ບໍຣອນ (Br), ຮິວມັດ (humus);
7. **ອົງກອນທີ່ມີອຳນາດໝາຍເຖິງ:** ການຈັດຕັ້ງລັດ ຫຼື ເອກະຊົນທີ່ຖືກຮັບຮອງ ເປັນອົງການທີ່ມີສິດອຳນາດ ໃນການພັດທະນາ ຫຼື ກວດກາມາດຕະຖານ ແລະ ຫຼັກການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດລະບຽບ ແລະ ນະໂຍບາຍຕ່າງໆ. ຍົກຕົວຢ່າງ: ກົດລະຫັດອາຫານ (CODEX) ແມ່ນກົມອາຫານ ແລະ ຢາ, ກົມປູກຝັງ;
8. **ແນວພັນພືດ (Planting material) ໝາຍເຖິງ:** ເມັດພັນ ຫຼື ສິ້ນສ່ວນພືດທີ່ໃຊ້ເຂົ້າໃນການປູກ;
9. **ຊື່ຜະລິດຕະພັນໝາຍເຖິງ:** ຊື່ການຄ້າຂອງຜະລິດຕະພັນ;
10. **ຜູ້ນຳໃຊ້ໝາຍເຖິງ:** ຜູ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕົວຈິງ ກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້ຜຸ່ນ, ຢາ ແລະ ສານເຄມີ;
11. **ສິ່ງເສດເຫຼືອໝາຍເຖິງ:** ສິ່ງທີ່ນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການຜະລິດເຊັ່ນ: ຖົງຜຸ່ນ, ສິ່ງຫຸ້ມຫໍ່ຜຸ່ນເຄມີຕ່າງໆທີ່ເປັນຜ້າຢາງ ຫຼື ຖົງຢາງ, ສິ່ງຫຸ້ມຫໍ່ທີ່ເປັນກ່ອງເຈ້ຍ ຫຼື ກະບ່ອງບັນຈຸຢາປາບສັດຕູພືດຕ່າງໆ ແລະອື່ນໆ.

ມາດຕາ 4. ຂອບເຂດການນຳໃຊ້

ຂໍ້ຕົກລົງສະບັບນີ້ ມີຜົນບັງຄັບປະຕິບັດ ສຳລັບບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ, ຄອບຄົວ ແລະ ການຈັດຕັ້ງທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດທີ່ມີຈຸດປະສົງ ດຳເນີນທຸລະກິດ ດ້ານການປູກພືດ ຕາມມາດຕະຖານ ກະສິກຳທີ່ດີ ກ່ຽວກັບການຈັດການດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ.

ໝວດທີ II

ການຈັດການດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ

ມາດຕາ 5. ປະຫວັດ ແລະ ການຈັດການພື້ນທີ່ການຜະລິດ

1. ການນຳໃຊ້ພື້ນທີ່ການຜະລິດກະສິກຳ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມລະບຽບການຕ່າງໆ ຂອງ ສປປລາວ ກ່ຽວກັບການຄວບຄຸມການຜະລິດ ໃນພື້ນທີ່ສູງ ຫຼື ຄ້ອຍຊັນ;

2. ສຳລັບພື້ນທີ່ຈະບຸກເບີກໃໝ່ ຕ້ອງປະເມີນຄວາມສ່ຽງທີ່ເປັນອັນຕະລາຍ ຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ຢູ່ໃນ ແລະ ນອກສະຖານທີ່. ຕ້ອງຮັກສາຜົນວິເຄາະຄວາມອັນຕະລາຍໄວ້.

ການປະເມີນຄວາມສ່ຽງຄວນພິຈາລະນາເຖິງ:

ກ. ຂໍ້ມູນການນຳໃຊ້ພື້ນທີ່ມາກ່ອນ;

ຂ. ຜົນກະທົບອາດເປັນໄປໄດ້ຕໍ່ການຜະລິດພືດ ແລະ ການຮັກສາຜົນຜະລິດ ພາຍຫຼັງການເກັບກຽວຢູ່ໃນ ແລະ ນອກສະຖານທີ່;

ຄ. ຜົນກະທົບອາດເປັນໄປໄດ້ຈາກພື້ນທີ່ໃກ້ຄຽງ ມາສູ່ພື້ນທີ່ໃໝ່.

3. ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມມາດຕະການຕ່າງໆ ເພື່ອປ້ອງກັນ ຫຼື ຫຼຸດຜ່ອນຄວາມອັນຕະລາຍຈາກການນຳໃຊ້ພື້ນທີ່ ທີ່ມີຄວາມສ່ຽງສູງຕໍ່ການປູກພືດ ແລະ ເກັບມ້ຽນຜົນຜະລິດ;

4. ການອອກແບບແຜນທີ່ຟາມຕ້ອງສະແດງໃຫ້ເຫັນ:

ກ. ພື້ນທີ່ທຳການຜະລິດ;

ຂ. ພື້ນທີ່ ທີ່ກະທົບໄວຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ພື້ນທີ່ເສື່ອມໂຊມ;

ຄ. ສະຖານທີ່ເກັບຮັກສາ ແລະ ປະສົມສານເຄມີ, ອະນາໄມອຸປະກອນທີ່ນຳໃຊ້ກັບສານເຄມີ ແລະ ພື້ນທີ່ ທີ່ນຳໃຊ້ສານເຄມີ;

ງ. ພື້ນທີ່ ຫຼື ສິ່ງທີ່ອຳນວຍຄວາມສະດວກສຳລັບເກັບຮັກສາ, ປະສົມ, ເຮັດຝຸ່ນປົ່ມ ແລະ ທາດອາຫານບຳລຸງດິນ

ຈ. ແຫຼ່ງນ້ຳ, ສະຖານທີ່ເກັບຮັກສານ້ຳ ແລະ ທິດທາງຂອງຄອງລະບາຍນ້ຳ, ພື້ນທີ່ໄຫຼນ້ຳໄຫຼອອກ ແລະ ຈຸດປ່ອຍນ້ຳ;

ສ. ການອອກແບບເຄຫາສະຖານ, ໂຄງສ້າງ ແລະ ຖະໜົນຫົນທາງ.

5. ຕ້ອງມີມາດຕະການ ໃນການຈັດການພື້ນທີ່ເສື່ອມໂຊມ;
6. ການຈັດການພື້ນທີ່ການຜະລິດ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍສິ່ງແວດລ້ອມ ຂອງສປປລາວ ເຊັ່ນ: ອາກາດ, ນໍ້າ, ສຽງ, ດິນ, ຊີວະນາໆພັນ ແລະ ບັນຫາອື່ນໆທີ່ພົວພັນກັບສິ່ງແວດລ້ອມ.

ມາດຕາ 6. ການຄັດເລືອກແນວພັນພືດ

1. ຕ້ອງຄັດເລືອກແນວພັນພືດທີ່ທົນທານຕໍ່ສັດຕູພືດ ແລະ ເໝາະສົມກັບສະພາບພື້ນທີ່ທຳການຜະລິດ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນການນຳໃຊ້ສານເຄມີ;
2. ບໍ່ນຳໃຊ້ແນວພັນທີ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ.

ມາດຕາ 7. ການອານຸລັກດິນ ແລະ ຊັ້ນດິນ

1. ຫຼີກລ້ຽງການນຳໃຊ້ດິນ ໃນລັກສະນະທີ່ມີຄວາມສູງຕໍ່ການເສື່ອມໂຊມ ຂອງສິ່ງແວດລ້ອມ;
2. ບ່ອນທີ່ມີເງື່ອນໄຂ, ໃຫ້ນຳໃຊ້ແຜນທີ່ດິນ ເພື່ອວາງແຜນປູກພືດໝູນວຽນ ແລະ ວາງແຜນໃນການຜະລິດພືດ;
3. ຕ້ອງນຳໃຊ້ວິທີການປູກພືດທີ່ເໝາະສົມ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນການເຊາະເຈື່ອນ ແລະ ຮັກສາໂຄງສ້າງຂອງດິນ;
4. ຕ້ອງເກັບຮັກສາຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບຊັສານເຄມີ, ສະຖານທີ່, ວັນທີ, ຜົນຜະລິດ, ວິທີການນຳໃຊ້, ອັດຕາການນຳໃຊ້ ແລະ ຊື່ຜູ້ນຳໃຊ້ສານເຄມີ ໃນກໍລະນີມີການຂ້າເຊື້ອພະຍາດໃນດິນ ແລະ ຊັ້ນດິນ.

ມາດຕາ 8. ການນຳໃຊ້ຜຸ່ນ ແລະ ທາດອາຫານບຳລຸງດິນ

1. ການນຳໃຊ້ທາດອາຫານບຳລຸງດິນ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມຄູ່ມືທີ່ກຳນົດຂຶ້ນ ໂດຍກົມປູກຝັງ;
2. ຕ້ອງບຳລຸງຮັກສາສະຖານທີ່ເກັບຮັກສາ, ປະສົມ, ບັນຈຸຜຸ່ນ ແລະ ທາດອາຫານບຳລຸງດິນເປັນປະຈຳ;
3. ຕ້ອງບົວລະບັດຮັກສາ ແລະ ກວດກາອຸປະກອນ ສຳລັບການໃສ່ຜຸ່ນ ແລະ ທາດອາຫານບຳລຸງດິນຢ່າງໜ້ອຍປີລະຄັ້ງ;
4. ຕ້ອງບັນທຶກການນຳໃຊ້ຜຸ່ນ ແລະ ທາດອາຫານບຳລຸງດິນ, ລາຍລະອຽດຂອງຜົນຜະລິດ ຫຼື ວັດຖຸ, ສະຖານທີ່ນຳໃຊ້, ວິທີ, ອັດຕາການນຳໃຊ້ ແລະ ຊື່ຜູ້ນຳໃຊ້;
5. ຕ້ອງມີການຕິດຕາມ ແລະ ເກັບຮັກສາບົດບັນທຶກການປະສົມ, ການນຳໃຊ້, ການຈັດການ, ການລະລາຍທາດອາຫານພືດ ເຂົ້າໃນການຜະລິດແບບບໍ່ນຳໃຊ້ດິນປູກໃສ່ນໍ້າ (hydroponic).

ມາດຕາ 9. ການຈັດການນໍ້າ

1. ການສະໜອງນໍ້າຕ້ອງແທດເໝາະກັບຄວາມຕ້ອງການ ຂອງພືດແຕ່ລະຊະນິດ ແລະ ລະດັບຄວາມຊຸ່ມຂອງດິນ;
2. ຕ້ອງບໍາລຸງຮັກສາ ແລະ ກວດກາລະບົບ ຂອງການສະໜອງນໍ້າ ເພື່ອຮັບປະກັນການສະໜອງນໍ້າ ໃຫ້ມີປະສິດທິພາບ;
3. ຕ້ອງເກັບຮັກສາບົດບັນທຶກລາຍລະອຽດການສະໜອງນໍ້າ, ຊະນິດພືດ, ວັນທີ່, ສະຖານທີ່, ບໍລິມາດຂອງນໍ້າ, ໄລຍະເວລາ ແລະ ຊື່ຂອງຜູ້ສະໜອງນໍ້າ;
4. ການຄຸ້ມຄອງ, ການຮັກສາ ແລະ ການນໍາໃຊ້ນໍ້າ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມລະບຽບກົດໝາຍ ຂອງສປປລາວ;
5. ນໍ້າທີ່ໃຊ້ຕ້ອງມາຈາກແຫຼ່ງທີ່ສະອາດ. ໃນກໍລະນີນໍ້າທາກມີຄວາມສ່ຽງຕໍ່ການປົນເປື້ອນ ຕ້ອງມີການຈັດການ ແລະ ບໍາບັດກ່ອນການນໍາໃຊ້;
6. ນໍ້າທີ່ມາຈາກຫ້ອງນໍ້າ ແລະ ລະບົບນໍ້າເປື້ອນ ຕ້ອງມີວິທີການບໍາບັດ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມຢູ່ໃນ ແລະ ນອກພື້ນທີ່ການຜະລິດ;
7. ນໍ້າທີ່ນໍາໃຊ້ລ້າງຜົນຜະລິດຫຼັງການເກັບກ່ຽວ, ເຮັດຄວາມສະອາດ ແລະ ການຄັດແຍກຕ້ອງໄດ້ຄວບຄຸມ ຫຼື ບໍາບັດ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ.

ມາດຕາ 10. ການນໍາໃຊ້ສານເຄມີ

1. ຜູ້ນໍາໃຊ້ແຮງງານ ແລະ ຜູ້ອອກແຮງງານ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມ ການນໍາໃຊ້ສານເຄມີ ໃນພື້ນທີ່ເຂົາເຈົ້າ ຮັບຜິດຊອບ;
2. ຜູ້ນໍາໃຊ້ສານເຄມີ ຕ້ອງມີຄວາມຮູ້ພື້ນຖານ ໃນການນໍາໃຊ້ສານເຄມີ;
3. ຕ້ອງນໍາໃຊ້ລະບົບການປ້ອງກັນພືດ ແບບປະສົມປະສານ ເພື່ອການຄວບຄຸມການລະບາດຂອງສັດຕູພືດ ໃນບ່ອນທີ່ມີເງື່ອນໄຂ;
4. ການສັ່ງຊື້ສານເຄມີຕ້ອງຊື້ຈາກຜູ້ສະໜອງ ທີ່ໄດ້ຮັບການອະນຸຍາດ ແລະ ລົງທະບຽນຈາກພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
5. ການນໍາໃຊ້ສານເຄມີ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມຄໍາແນະນໍາ ທີ່ລະບຸໃນສະຫຼາກ (ເອກະສານກໍາກັບການນໍາໃຊ້) ຫຼື ຕາມການອະນຸຍາດຈາກພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
6. ການນໍາໃຊ້ສານເຄມີຕ້ອງຢູ່ໃນໄລຍະເວລາ ແລະ ມາດຕະການທີ່ເໝາະສົມໃນການປ້ອງກັນພືດ ເພື່ອຫຼີກເວັ້ນການຕ້ານທານຂອງສັດຕູພືດ ຕໍ່ສານເຄມີ;

7. ຕ້ອງມີການຄວບຄຸມການນຳໃຊ້ສານເຄມີ (ທາງພື້ນດິນ ແລະ ທາງອາກາດ) ໃຫ້ຖືກຕ້ອງ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຈາກລະອອງ ຢາປາບສັດຕູພືດໄປສູ່ພື້ນທີ່ໃກ້ຄຽງ ແລະ ພື້ນທີ່ອາດໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ;
8. ການປະສົມສານເຄມີ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມການແນະນຳ ຂອງນັກວິຊາການ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນສານເຄມີຕົກຄ້າງ;
9. ສານເຄມີທີ່ເຫຼືອຈາກການປະສົມ ແລະ ນໍ້າລ້າງຖັງບັນຈຸສານເຄມີ ຕ້ອງກຳຈັດຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມວິທີ;
10. ວັດຖຸອຸປະກອນທີ່ນຳໃຊ້ກັບສານເຄມີ ຕ້ອງບຳລຸງຮັກສາ ແລະ ກວດກາປະສິດທິພາບ ໃຫ້ຢູ່ໃນສະພາບທີ່ນຳໃຊ້ໄດ້ຢ່າງໜ້ອຍປີລະຄັ້ງ;
11. ສານເຄມີຕ້ອງເກັບຮັກສາໃຫ້ຢູ່ໃນສະຖານທີ່ປອດໄພ ແລະ ປະກອບອຸປະກອນປ້ອງກັນຜົນກະທົບທີ່ຈຳເປັນ ໃນກໍລະນີທີ່ມີສານເຄມີຮົ່ວໄຫຼ. ຫ້າມບຸກຄົນທີ່ບໍ່ກ່ຽວຂ້ອງເຂົ້າໃນສະຖານທີ່ເດັດຂາດ;
12. ສານເຄມີຕ້ອງຮັກສາໄວ້ໃນພາຊະນະເດີມ ແລະ ຕິດເຄື່ອງໝາຍໃຫ້ເຫັນງ່າຍ. ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມຂໍ້ແນະນຳ ຫຼື ຄູ່ມືນຳໃຊ້ຈາກບໍລິສັດຜູ້ຜະລິດ. ໃນກໍລະນີມີການປ່ຽນຖ່າຍສານເຄມີ ໄປໃສ່ພາຊະນະໃໝ່ຕ້ອງມີເຄື່ອງໝາຍຕິດໄວ້ຢ່າງຈະແຈ້ງ ແລະ ຕິດສະຫຼາກຊື່ຂອງສານເຄມີ ແລະ ອັດຕາການນຳໃຊ້ຢ່າງຊັດເຈນ;
13. ບໍ່ໃຫ້ນຳໃຊ້ພາຊະນະບັນຈຸສານເຄມີ ທີ່ໃຊ້ແລ້ວມານຳໃຊ້ອີກ ແລະ ຕ້ອງເກັບຮັກສາໄວ້ສະຖານທີ່ປອດໄພ ເພື່ອລໍຖ້າການກຳຈັດຖິ້ມ;
14. ການກຳຈັດພາຊະນະບັນຈຸສານເຄມີ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມລະບຽບການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຂອງສປປລາວ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຕໍ່ສະພາບແວດລ້ອມ. ໃນບ່ອນທີ່ມີເງື່ອນໄຂ ໃຫ້ເກັບລວບລວມພາຊະນະບັນຈຸສານເຄມີທີ່ເປົ່າ ໄປໄວ້ບ່ອນທີ່ປອດໄພ ເພື່ອລໍຖ້າການກຳຈັດຖິ້ມ;
15. ສານເຄມີທີ່ບໍ່ໄດ້ນຳໃຊ້ ຫຼື ຫ້າມນຳໃຊ້ ໃຫ້ແຍກອອກຢ່າງຈະແຈ້ງ ແລະ ເກັບຮັກສາໄວ້ຈົນກວ່າຈະຖືກກຳຈັດ;
16. ການກຳຈັດສານເຄມີທີ່ບໍ່ໄດ້ນຳໃຊ້ ຫຼື ໝົດອາຍຸຕ້ອງຢູ່ໃນພື້ນທີ່ ທີ່ອະນຸຍາດເທົ່ານັ້ນ;
17. ຕ້ອງບັນທຶກການນຳໃຊ້ສານເຄມີເປັນແຕ່ລະພືດ, ອັດຕາ ແລະ ວິທີການນຳໃຊ້, ລາຍລະອຽດສານເຄມີທີ່ໄດ້ນຳໃຊ້, ວັນທີຂອງການນຳໃຊ້, ສະຖານທີ່, ສະພາບອາກາດ ແລະ ຊື່ຜູ້ນຳໃຊ້;
18. ສານເຄມີທີ່ນຳໃຊ້ ຕ້ອງໄດ້ເກັບມ້ຽນໄວ້ໃນສາງ ແລະ ເກັບຮັກສາບົດບັນທຶກລາຍລະອຽດຂອງສານເຄມີ, ວັນທີ ແລະ ປະລິມານທີ່ສັ່ງຊື້, ວັນທີສິ້ນສຸດການນຳໃຊ້ ຫຼື ກຳຈັດຖິ້ມ;
19. ນໍ້າມັນ, ນໍ້າມັນເຊື້ອໄຟ, ນໍ້າຢາອະນາໄມ ແລະ ສານເຄມີອື່ນໆ, ຕ້ອງເກັບມ້ຽນໄວ້ໃນສາງ ແລະ ກຳຈັດຖິ້ມໃນສະຖານທີ່ປອດໄພ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຕໍ່ຄວາມສ່ຽງຂອງການປົນເປື້ອນ ຕໍ່ສະພາບແວດລ້ອມ;

20.ການນຳໃຊ້, ການເກັບມ້ຽນ ແລະ ການກຳຈັດສານເຄມີທີ່ໄດ້ນຳໃຊ້ ຫຼັງຈາກການເກັບກຽວເຊັ່ນ: ຢາປາບສັດຕູພືດ ແລະ ສານເຄືອບຜິວ (ຂີ້ເຜີ້ງ) ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມຂໍ້ກຳນົດການນຳໃຊ້ສານເຄມີ.

ມາດຕາ 11. ການຈັດການສິ່ງເສດເຫຼືອ ແລະ ການນຳໃຊ້ພະລັງງານ

1. ການຈັດການສິ່ງເສດເຫຼືອ ຕ້ອງມີການບັນທຶກລາຍລັກອັກສອນ ແລະ ການຕິດຕາມຂັ້ນຕອນຕ່າງໆເຊັ່ນ ການວິເຄາະປະເພດສິ່ງເສດເຫຼືອ ຕ້ອງປະຕິບັດໃຫ້ຖືກຕ້ອງ ແລະ ນຳໃຊ້ວິທີການຕ່າງໆ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນສິ່ງເສດເຫຼືອ ໂດຍການນຳກັບມາໃຊ້ຄືນ;
2. ການນຳໃຊ້ພະລັງງານໄຟຟ້າ ແລະ ເຊື້ອໄຟຕ້ອງນຳໃຊ້ຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ; ຕ້ອງມີການບຳລຸງຮັກສາເຄື່ອງຈັກ ແລະ ອຸປະກອນ ຫຼື ປ່ຽນຖ່າຍ ເພື່ອຮັກສາປະສິດທິພາບຂອງການທຳງານ.

ມາດຕາ 12. ຊີວະນາໆພັນ

1. ກິດຈະກຳຕ່າງໆ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມຍຸດທະສາດຊີວະນາໆພັນແຫ່ງຊາດຂອງ ສປປລາວ;
2. ຕ້ອງມີການອະນຸລັກບັນດາແນວພັນພືດ, ພືດເປັນຢາ, ສັດພື້ນເມືອງ ແລະ ພືດປ່າຢູ່ໃນພື້ນທີ່ທຳການຜະລິດ, ໃກ້ກັບຄອງລະບາຍນ້ຳ ແລະ ອ່າງເກັບນ້ຳ;
3. ນຳໃຊ້ມາດຕະການຕ່າງໆ ເພື່ອຄວບຄຸມບັນດາສັດຮ້າຍ ແລະ ສັດຕູພືດໃນທຳມະຊາດ.

ມາດຕາ 13. ອາກາດ

ປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ມີກິນເພັ່ນ, ຄວັນໄຟ, ຂີ້ຝຸ່ນ ແລະ ສຽງ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຕໍ່ພື້ນທີ່ໃກ້ຄຽງ ບ່ອນທຳການຜະລິດ.

ມາດຕາ 14. ການຝຶກອົບຮົມ

ຜູ້ນຳໃຊ້ແຮງງານ ແລະ ຜູ້ອອກແຮງງານ ຕ້ອງມີຄວາມຮູ້ ຫຼື ໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມ ກ່ຽວກັບການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມຢູ່ໃນພື້ນທີ່ເຂົາເຈົ້າຮັບຜິດຊອບ ດ້ານການປະຕິບັດກະສິກຳທີ່ດີ.

ມາດຕາ 15. ການເກັບຮັກສາເອກະສານ ແລະ ບົດບັນທຶກຕ່າງໆ

1. ຕ້ອງເກັບຮັກສາບົດບັນທຶກ ການປະຕິບັດກະສິກຳທີ່ດີ ໄວ້ຢ່າງໜ້ອຍ 2 ປີ ຫຼື ດົນກວ່ານັ້ນ ຕາມກົດໝາຍທີ່ວ່າງອອກ;
2. ໃຫ້ນຳໃຊ້ເອກະສານ ແລະ ຫຼັກຖານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນປະຈຸບັນ.

ມາດຕາ 16. ການທົບທວນຄືນກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

1. ການຜະລິດກະສິກຳທີ່ດີ ຕ້ອງໄດ້ທົບທວນຄືນຢ່າງໜ້ອຍປີລະຄັ້ງ ເພື່ອຮັບປະກັນຄວາມຖືກຕ້ອງ ແລະ ບັນຫາທີ່ເກີດຂຶ້ນໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂ;
2. ຕ້ອງເກັບຮັກສາບົດບັນທຶກ ທີ່ໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າການຜະລິດກະສິກຳທີ່ດີ ໄດ້ທົບທວນຄືນ ແລະ ບັນທຶກເປັນລາຍລັກອັກສອນ;
3. ໃຫ້ເກັບບົດບັນທຶກກ່ຽວກັບການແກ້ໄຂບັນຫາ ດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ກ່ຽວກັບການຜະລິດກະສິກຳທີ່ດີ.

ໝວດທີ III

ການນຳໃຊ້ກາໝາຍ ແລະ ສະຫຼາກ

ມາດຕາ 17. ການນຳໃຊ້ກາໝາຍການຜະລິດກະສິກຳທີ່ດີ ກ່ຽວກັບການຈັດການດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ

1. ຜົນຜະລິດທີ່ຜ່ານການກວດກາ ແລະ ຍັງຢືນມາດຕະຖານກະສິກຳທີ່ດີ ດ້ານການຈັດການສິ່ງແວດລ້ອມຈາກກົມປູກຝັງ, ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ຈຶ່ງມີສິດນຳໃຊ້ກາໝາຍກະສິກຳທີ່ດີ ດ້ານການຈັດການດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ;
2. ບໍ່ອະນຸຍາດນຳໃຊ້ກາໝາຍກະສິກຳທີ່ດີ ກ່ຽວກັບການຈັດການດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ເປັນຍີ່ຫໍ້ຂອງຜົນຜະລິດ, ກາໝາຍກະສິກຳທີ່ດີ ກ່ຽວກັບການຈັດການດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ຕ້ອງບໍ່ເດີນກວ່າຍີ່ຫໍ້ຂອງຜົນຜະລິດ ໂດຍໂຕອັກສອນບົ່ງບອກການຮັບຮອງມາດຕະຖານ ແລະ ສັນຍາລັກມາດຕະຖານກະສິກຳທີ່ດີ ກ່ຽວກັບການຈັດການດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ຕ້ອງມີຂະໜາດບໍ່ເກີນ $\frac{3}{4}$ ຂອງຍີ່ຫໍ້ຜົນຜະລິດ.

ມາດຕາ 18. ການນຳໃຊ້ສະຫຼາກການຜະລິດກະສິກຳທີ່ດີ ກ່ຽວກັບການຈັດການດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ

1. ພາຊະນະບັນຈຸຕ້ອງມີຊື່ຜະລິດຕະພັນ, ນ້ຳໜັກ, ຊື່ ແລະ ທີ່ຢູ່ຜູ້ຜະລິດ ຫຼື ຜູ້ປະກອບການ ຜູ້ຜະລິດສຸດທ້າຍທີ່ຂໍການຮັບຮອງຈາກກົມປູກຝັງ, ພ້ອມທັງລະບຸແຫຼ່ງທີ່ມາຂອງຜົນຜະລິດ;
2. ກ່ອນມີການຈັດພິມສະຫຼາກ ຫຼື ວັດຖຸທຸ້ມທໍ່ບັນຈຸຜົນຜະລິດ ທີ່ມີກາໝາຍມາດຕະຖານກະສິກຳທີ່ດີ ດ້ານການຈັດການດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມຕິດຢູ່, ຜູ້ຜະລິດ ຫຼື ຜູ້ປະກອບການ ຕ້ອງສົ່ງສຳເນົາຕົ້ນສະບັບ ແບບສະຫຼາກ ຫຼື ວັດຖຸທຸ້ມທໍ່ບັນຈຸຜະລິດຕະພັນ ໃຫ້ກົມປູກຝັງ ກວດກາຄວາມຖືກຕ້ອງກ່ອນທຸກໆຄັ້ງ.

ໝວດທີ IV

ການອອກໃບຢັ້ງຢືນການຜະລິດກະສິກຳທີ່ດີ ກ່ຽວກັບການຈັດການດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ

ມາດຕາ 19. ການອອກໃບຢັ້ງຢືນການຜະລິດກະສິກຳທີ່ດີ ກ່ຽວກັບການຈັດການດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ

ກົມປູກຝັງ, ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບໃນການປະເມີນຜົນ, ການກວດກາ ແລະ ການອອກໃບຢັ້ງຢືນການຜະລິດກະສິກຳທີ່ດີ ກ່ຽວກັບການຈັດການດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມໃນ ສປປລາວ.

ໝວດທີ V

ນະໂຍບາຍຕໍ່ຜູ້ທີ່ມີຜົນງານ ແລະ ມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ

ມາດຕາ 20. ນະໂຍບາຍຕໍ່ຜູ້ທີ່ມີຜົນງານ

ບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງທີ່ມີຜົນງານດີເດັ່ນ ໃນການດຳເນີນກິດຈະການ ດ້ານການຜະລິດກະສິກຳທີ່ດີ ກ່ຽວກັບການຈັດການດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ຈະໄດ້ຮັບການປະຕິບັດນະໂຍບາຍ ແລະ ການຍ້ອງຍໍຕາມຄວາມເໝາະສົມ.

ມາດຕາ 21. ມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ

ບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງທີ່ລະເມີດຂໍ້ຕົກລົງ ວ່າດ້ວຍມາດຕະຖານກະສິກຳທີ່ດີ ກ່ຽວກັບການຈັດການດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ສະບັບນີ້ ຈະຖືກກ່າວເຕືອນ, ສຶກສາອົບຮົມ, ປັບໃໝ ຫຼື ລົງໂທດທາງອາຍາຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍກະສິກຳຂອງ ສປປລາວ.

ໝວດທີ VI

ບົດບັນຍັດສຸດທ້າຍ

ມາດຕາ 22. ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

ມອບໃຫ້ກົມປູກຝັງ, ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ເປັນເຈົ້າການຈັດຕັ້ງຜັນຂະຫຍາຍ ແລະ ປະສານສົມທົບກັບພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂໍ້ຕົກລົງສະບັບນີ້ ໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນສູງ.

ມາດຕາ 23. ຜົນສັກສິດ

ຂໍ້ຕົກລົງສະບັບນີ້ ມີຜົນສັກສິດນັບແຕ່ວັນລົງລາຍເຊັນເປັນຕົ້ນໄປ.

ລັດຖະມົນຕີວ່າການກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້

ດຣ. ຕີ ພິມມະຈັກ